

Læselyst

Tre ministeriers program for bøger og læsning

Nyhedsbrev september 2008

Indhold:

- Læselyst uddeler 1,4 mio. kroner til projekter
- Næste – og sidste ansøgningsrunde
- Børnehavebiblioteker over hele landet
- 'Medvind i læseprocessen' og 'Tænd Læsegnisten'
- Nyt fra Læselyst' Fyrtårne: Orla, Smart-Parat-Svar, DM i oplæsning og Forfatterskolen for unge
- Ny rapport om børnelitteratur i daginstitutioner og andre nyheder fra Center for Børnelitteratur
- Bogstart
- Konference: Fremtidens børn i fremtidens biblioteker
- Seminar om formidling af arkitektur og design til børn og unge
- Publikationer
- Kontakt

Læselyst uddeler 1,4 mio. kroner til projekter

Læselyst støtter syv nye projekter for børn og unge ved tilskudsrunderen den 16. juni 2008.

Blandt de støttede projekter er:

- 'Troldspejlets Fantasy-database', hvor børn indsamler information om fantasi-universer i bøger m.v., som kan bruges af andre. Projektet involverer DR1's tv-program Troldspejlet og bibliotekerne.
- 'Skriveværkstedet i Hvidovre' præsenterer børn og unge for skriveteknikker til forskellige medier. Professionelle forfattere og flere af kommunens kulturinstitutioner deltager.

Kulturminister Brian Mikkelsen udtaler:

"Jeg er meget glad for, at vi nu kan igangsætte syv nye læselystprojekter, som giver børn og unge mulighed for at møde litteraturen. Børn lærer både når de får undervisning i skolen, og når de leger i fritiden. Læselystprojekterne bygger broer mellem skole, institution og fritid. Med læselystprojekterne får leg og læring mulighed for at udfolde sig på nye måder. Børnene møder kultur med kvalitet og arbejder sammen med professionelle forfattere og illustratører."

Læs mere om de syv projekter der har fået tilskud på www.laeselyst.nu

Næste – og sidste ansøgningsrunde

Næste ansøgningsrunde til Læselystprogrammet bliver den 1. februar 2009. Dog kan der løbende søges om tilskud til børnehavebiblioteker. [Læs vejledninger her](#)

Børnehavebiblioteker over hele landet

I maj 2008 blev det muligt at søge økonomisk tilskud til etablering af børnehavebiblioteker. I løbet af sommeren har 17 biblioteker i samarbejde med lokale dagtilbud benyttet sig af den mulighed, og i disse dage er tilsagnene på vej til dem. Netop nu er vi i Styrelsen for Bibliotek og Medier (tidligere Biblioteksstyrelsen) også ved at være klar til at udsende en lille publikation til biblioteker og dagtilbud med inspiration og gode råd omkring oprettelse og drift af børnehavebiblioteker. Publikationen sendes ud i sidste halvdel af september til alle landets biblioteker i så stort et antal, at den kan deles ud til interesserede dagtilbud. I starten af december måned vil det være muligt at få yderligere inspiration og information om børnehavebiblioteker på et heldagskursus for ansatte i biblioteker og dagtilbud. Der vil blive afholdt et kursus både på Sjælland og i Jylland. Kurserne vil blive annonceret i løbet af september måned på www.bibliotekogmedier.dk

'Medvind i læseprocessen' og 'Tænd læsegnisten'

To spændende artikler om konkrete resultater af læselyst-projekterne. Ifølge seniorforsker Jan Mejding fra Danlæs-projektet på Danmarks Pædagogiske Universitet kan skolebiblioteket bruge læselystaktiviteter til at skabe medvind i elevernes læseindlæringsprocesser. Peter Kaspersen, der har evalueret Læselystkampagnen, siger, at læsegnisten kan tændes hos mange børn, hvis skolens læseundervisning kombineres med mere uformelle læselystaktiviteter. Artiklerne er bragt i foråret i Børn og Bøger, som venligst har givet tilladelse til at gengive dem her i Læselyst' nyhedsbrev:
<http://www.ksbf.dk/page/bobartikler.html+SelectFile=Boernogboeger.html>

Nyt fra Læselyst' Fyrtårne: Orla, Smart-Parat-Svar, DM i oplæsning og Forfatterskolen for unge

Orla

Orla-prisen 2009 kommer i store træk til at ligne 2008-udgaven, men som noget nyt erstattes tegneserie-kategorien af en fantasy-kategori. Det åbner op for en række nye muligheder for samarbejde og eksponering med DR's Troldspejlet. På tv og net vil Troldspejlet i år være med til at inddrage børn og unge i indstillingerne til bognomineringer, skabe forum på nettet til debat om fantasy-litteratur samt spotte for afstemningen og endeligt fortælle om resultatet.

Ud over vinderkåringen af en enkelt kategori i Boogieprisen, kåres de øvrige vindere igen i år på dr.dk/orla. På hjemmesiden lægges nye features ud. Blandt andet oplæsning af flere Bette Orla historier og ekstra online spil/leg.

Landets nye 7. klasser og Smart-parat-svar varmer op til at quizze i al mulig og umulig viden

- Det er 4. år at Smart-parat-svar løber af stablen og den ser ud til at samle mindst ligeså mange deltagere fra skoler og biblioteker som tidligere.

Som resultat af den gedigne succes i 2004, 2005 og 2006 er Smart-parat-svar-quizzen efter en pause i 2007 igen i år og de kommende to år med i Læselystprogrammet.

Som noget nyt får en årgang 7. klasser (tidligere var quizzen for 6. klassetrin) chancen for at dyste om vindertitlen og en weekendtur for hele klassen. Finalen (og kvartfinaler) vil i år finde sted på Bellevue Teater d. 25. november 2008.

I år er der indtil videre tilmeldt 75 biblioteker fra hele landet, så vi er ikke i tvivl om, at vi ender med at få et ligeså fint og velbesøgt arrangement som tidligere. Læs mere om Smart-parat-svar på: www.smartparatsvar.dk

DM i oplæsning

Så er vi i fuld gang med at planlægge en ny omgang DM i oplæsning, der løber af stablen fra februar til maj 2009. Formålet med DM i oplæsning er at skabe prestige omkring det at læse. Det skal gøres sejt at læse op ved, at skabe en sjov og spændende ramme omkring oplæsning.

6. klassers elever i de danske folke- og friskoler skal dyste i oplæsning lokalt, regionalt og hele konkurrencen afsluttes med en storslået finale i Musikhuset i Århus den 13. maj 2009, hvor værterne Simon og Kristoffer fra DR-programmet Junior styrer slagets gang. Landets biblioteker bliver i starten af september inviteret til deltagelse i DM i oplæsning. Den 29. september er der tilmeldingsfrist til det Centralbibliotek, man er blevet inviteret af. Skolerne bliver i midten af oktober inviteret til at deltage i konkurrencen af deres lokale bibliotek, der er tilmeldingsfrist den 1. december 2008.

Kontakt: lkch-kultur@aalborg.dk

Forfatterskolen for unge

I den sidste uge af sommerferien summede det af liv på Nordjyllands Idrætshøjskole i Brønderslev, og der blev diskuteret litteratur på både dansk, norsk og svensk.

I denne uge var 75 elever nemlig samlet for at blive dygtigere til at skrive skønlitteratur og for at møde nye venner med samme interesse. De 30 af eleverne var deltagere på et hold med 13-16årige danskere fra hele landet, og de øvrige 45 var i alderen 14- 18 år og var fra Danmark, Norge og Sverige. I løbet af ugen blev de unge undervist og guidet af de fem professionelle forfattere: Cecilie Eken, Ida Marie Rendtorff, Bjørn Themsen, Atle Næss og Mats Larsson. Det skandinaviske holds tekster udgives til december i en bog med titlen 'Rar og Rolig', mens det danske holds tekster udgives af Dansk lærerforeningen til maj. Denne bog vil få titlen 'En buket blyanter'. Det er endnu ikke endeligt besluttet, hvilke kurser der afholdes i 2009, men forfatterskolen fortsætter. Der er ansøgningsfrist i april 2009. www.broenderslev-forfatterskole.dk

Ny rapport om børnelitteratur i daginstitutioner og andre nyheder fra Center for Børnelitteratur

Ny rapport om Læselystprojektet Den levende bog – om børnelitteratur i daginstitutioner v. Caroline Sehested og Lena Basse, Hillerød Pædagogseminarium og Marianne Eskebæk Larsen, Center for Børnelitteratur kan downloades via www.cfb.dk/nyheder

Center for Børnelitteratur fylder 10 år! I anledning af fødselsdagen afholdes fødselsdagsseminar d. 21. november 2008 kl. 10-15 med bidrag af centerets forskere og dekan v. DPU Lars Qvortrup. Sæt kryds i kalenderen. Endeligt program offentliggøres på centerets hjemmeside.

Seminar om aktuel børnelitteratur: Status over Børnelitteraturen 2008

Center for Børnelitteratur afholder sit årlige statusseminar lørdag d. 24. januar 2009. Oplæg ved blandt andre Kirsten Drotner og interview med Rasmus Bregnhøi.

Tilmelding og program på www.cfb.dk/nyheder

Er du interesseret i informationer om udgivelser, seminarer og andre arrangementer på Center for Børnelitteratur? Tilmeld dig nyhedsbrev via <http://www.dpu.dk/site.aspx?p=7321>

Bogstart

Bogstartprogrammet som skal forsyne børn i udsatte boligområder med bøger, er i fuld sving: Forlagene sender i øjeblikket forslag til, hvilke bøger som børnene skal have, og derefter udvælger specialister blandt de indsendte bøger og cd'er. Alle de kommende 'bogstartere', som skal ud i hjemmene og møde familierne, tilbydes et forberedende kursus, som afholdes den 4. november i Høje Taastrup og den 6. november i Randers. Udover bøger og cd'er får familierne en guide om læsning og sprog samt lister med ideer til mere læsning. Børnene får forskellige 'godis', som skal opmuntre legen med ord: En læsemeter (målebånd), sæbebobler (til at træne mundmotorikken), tegnebøger til legeskrivning mv. Blærende illustratører, grafikere og forfattere bidrager til at brande Bogstart bedst muligt: Rasmus Bregnhøj, Helle Vibeke Jensen, Hanne Kvist og Helle Helle. Det forventes, at bogpakkerne er klar til distribution sidst på året, og at programmet igangsættes umiddelbart efter nytår i de 15 kommuner, der er med. www.bibliotekogmedier.dk/bogstart

Bogstart forsyner børn med gratis bogpakker fire gange, inden barnet fylder 4 år. Udover bogpakkerne indeholder Bogstart aktiviteter og inspiration til forældrene om børns sprog og læsning. Bogstart er finansieret via satspuljemidlerne på Finansloven, og Styrelsen for Bibliotek og Medier har det overordnede ansvar for udmøntningen af bevillingen. Bogstart løber fra 2008 til 2011.

Konference: Fremtidens børn i fremtidens biblioteker

Middelfart Kulturhus, den 2. oktober 2008.

I foråret 2008 udsendte udvalget vedrørende fremtidens biblioteksbetjening af børn en rapport med analyser og anbefalinger, der skal bringe bibliotekernes formidling til børn helt i front. [LINK](#)

Denne konference tager pulsen på de initiativer, der er igangsat som opfølgning på rapporten og retter blikket mod de nye udfordringer. Dagens oplægsholdere vil blandt andet give en introduktion til nye udviklingsprojekter og strategier herunder lancering af en ny netportal.

Tilmelding:

<http://www.db.dk/kurser/Funktioner/tilmelding.asp?prog=2&kursus=82-1134&indhold=2002&titel=Tilmelding%20til%20Kursus%20:%20Fremtidens%20børn%20på%20fremtidens%20biblioteker>

Arkitektur og design for børn og unge

Børnekulturens Netværk er tovholder på 4 seminarer om formidling af arkitektur og design til børn og unge. Målet er at skabe en uhøjtidelig møderække, hvor fagfolk kan mødes, diskutere ideer og erfaringer og være med til at udvikle grundlaget for en arkitektur- og designpolitik, der også er for børn og unge.

Det fjerde og sidste seminar foregår på Trapholt i Kolding d. 10. november 2008 kl. 10.00 – 16.00.

Nærmere oplysninger kan fås hos sekretariatet på tlf. 33 73 33 70.

Publikationer

Det er fortsat muligt at få tilsendt publikationer fra Læselyst gratis. [Se alle titlerne her:](#)

'Kilder til læselyst' – nu er den genoptrykt!

Publikationen formidler en række kernestrategier for læselyst og indkredser de faktorer, der har betydning for om børn bliver lystlæsere. I publikationens "køgebogsdel" er der opskrifter på 5 konkrete Læselystprojekter. Til publikationen hører en dvd med film fra de projekter, der optræder i publikationen.

Kontakt:

Anna Enemark

Børnebibliotekskonsulent
Tlf. 33 73 33 57
aeb@bibliotekogmedier.dk

Ann K. Poulsen
Bibliotekskonsulent
Tlf. 33 73 33 53
apo@bibliotekogmedier.dk

Sandra Paldrup
Studenterhjælp ansat på Læselystprogrammet fra den 1. august 2008
spa@bibliotekogmedier.dk

Sekretær på Læselyst, Dorte Barfoed fratræder sin stilling fra 1. november 2008.